

Jolanta Ścibior

Łęczna-Podzamcze, st. 2, gm. loco,
woj. lubelskie, AZP 76-84/1

Informator Archeologiczny : badania 31, 301-302

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Lubin-Stare Miasto, gm. loco, woj. legnickie - patrz: późne średniowiecze

Lublin-rynek staromiejski i ul. Bramowa, gm. loco, woj. lubelskie - patrz: wczesne średniowiecze

Lublin-Stare Miasto, st. 1A - patrz: wczesne średniowiecze

LUTOMIERSK, ogród przyklasztorny, gm. loco, woj. sieradzkie, AZP 66-49/-

- zaplecze gospodarcze zespołu klasztornego (XVII-XX w.)

Badania wykopaliskowe poprzedzające inwestycję budowlaną, przeprowadzone w dniach od 17 do 22 czerwca przez mgr. Tadeusza J. Horbacza. Finansowane przez Towarzystwo Salezjańskie w Lutomierniku. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 30,5 m²

Prace, stanowiące w pewnym sensie kontynuację rozpoznania archeologicznego w latach 1988-1990, koncentrowały się w przeznaczonych pod zabudowę południowo-wschodniej części ogrodu przyklasztornego. Wykonano 3 ciągi odwiertów (w sumie 27 drążeń) oraz wyeksplorowano 3 wykopy badawcze (nr 11-13) o łącznej kubaturze około 50 m³.

Zespół poreformacki, obecnie w posiadaniu o.o. salezjanów, ufundowany w 1651 r. przez Andrzeja Grudzińskiego, wojewodę rawskiego, kryje w swej bryle pozostałości XV-wiecznego zamku muranego Zarembów. W miejscu, gdzie planowane jest wzniesienie dla Salezjańskiego Liceum Muzycznego pawilonu parterowego, niepodpiwniczonego, związanego ze wschodnim skrzydłem klasztoru łącznikiem dochodzącym do linii okna przy pierwszej skarpie przyściennej, licząc od północno-wschodniej przypory narożnej założenia, najprawdopodobniej zlokalizowana była infrastruktura bezpośrednio zaplecza gospodarczego najpierw XV-XVI-wiecznej siedziby rezydencjalno-obronnej a następnie klasztoru. W trakcie prac w tej części obiektu nie natrafiono jednak na żadne relikty zabudowy gospodarczej. Potwierdzono jedynie „nasypową” genezę uwarstwień terenu, na którym rejestruje się ślady wielokrotnego kształtowania formy tego wypłaszczonego wyniesienia, sypanego przede wszystkim ze słabo stabilizujących się utworów piaszczystych. Znaleziony na powierzchni stanowiska stosunkowo obfity ruchomy materiał zabytkowy, a także nieliczne mobilia z wykopów (głównie fragmenty ceramiki naczyniowej oraz szkła taflowego i naczyniowego), jest reprezentatywny dla młodszej fazy okresu nowożytnego oraz nowoczesnego i współczesnego, i łączy się z latami funkcjonowania tutaj założenia klasztornego. Zastanawia przy tym brak ruchomości, które byłoby pewnie odnosić do późnośredniowiecznej fazy „zamkowej” stanowiska, a nawet do stulecia XVI, nie wspominając już o materiałach wczesnośredniowiecznych, związanych z nie zlokalizowanym w tej miejscowości grodziskiem, mającym — zdaniem niektórych badaczy — znajdować się pod nawarstwieniami kulturowymi zespołu zamkowo-klasztornego.

ŁĘCZNA-Podzamcze, st. 2, gm. loco, woj. lubelskie, AZP 76-84/1

- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego (XIV-XV w.)
- zamek (XVI-XVIII w.)

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w terminie od 25 czerwca do 23 lipca przez mgr Jolantę Ścibior (Muzeum Regionalne w Łęcznej — Oddział Muzeum Lubelskiego). Finansowane przez Urząd Miasta i Gminy Łęczna. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 45 m².

Badania, tak jak w pierwszym sezonie, miały na celu ustalenie zasięgu i przebiegu umocnień obronnych (murów obwodowych) oraz zlokalizowanie ewentualnych budowli mieszkalnych i gospodarczych w południowo-zachodniej części wzgórza zamkowego w obrębie murów.

Odślonięto fragmenty kamiennie-ceglanych fundamentów budowli oraz fragment ceglanej posadzki i pozostałości drewnianych konstrukcji (ścian?). Wyróżniono kilka warstw użytkowania obiektu: pod XIX-XX-wiecznymi nawarstwieniami znajdowała się warstwa „rozbiórkowa”, zawierająca gruz kamiennie-ceglany, datowana na koniec XVIII-początek XIX w.; niżej warstwa z okresu funkcjonowania budowli, z materiałami z XVI-XVIII w.; pod nią, przy dolnych partiach fundamentów, warstwa budowlana z drobnym gruzem i grudkami zaprawy wapiennej z początku XVI w., zaburzająca układ

starszych, późnośredniowiecznych warstw z materiałami ceramicznymi datowanymi na XIV-XV w. W wykopach odkryto znaczną liczbę fragmentów naczyń ceramicznych, w tym nieco ułamków naczyń późnośredniowiecznych wykonanych z białej gliny, zdobionych pasmami dookólnych poziomych żłobków oraz o wiele liczniejsze materiały z XVI-XVIII w. — fragmenty pochodzące z różnych typów naczyń półmajolikowych. Znaleziono również wiele fragmentów ozdobnych, płytowych kafli piecowych, dekorowanych motywami roślinnymi, geometrycznymi i figuralnymi oraz pokrytych wielobarwnymi polewami ołowiowymi i ołowiowo-cynowymi, datowanych głównie na 1 połowę XVII w. Ponadto znaleziono fragmenty płyt posadzkowych i licowych ściennych, ułamki naczyń szklanych i szyb okiennych, skorodowane i uszkodzone przedmioty żelazne, a w najmłodszych warstwach, datowanych na XIX i XX w., także fragmenty naczyń porcelanowych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Łęcznej.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. III.

Badania będą kontynuowane.

ŁOWICZ, st. 33, gm. loco, woj. skierniewickie, AZP 59-56/68

- miasto nowożytnie (XVII-XX w.)

Sondażowe, ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. Justyną Skowrona. Finansowane przez Urząd Miejski w Łowiczu. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 50 m².

Odślonięto warstwy osadnicze datowane ceramiką na XVII-początek XX w. Wyodrębniono zarys budynku o konstrukcji szachulcowej. Pozyskany materiał ruchomy stanowiła ceramika, kafle, kości, fragment fajki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ Skierniewice.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Pracach i Materiałach Muzeum Miasta Zgierza”.

Badania nie będą kontynuowane.

ŁOWICZ, st. 34, ul. Zduńska 1/Pijarska, gm. loco, woj. skierniewickie, AZP 59-56/69

- ślady osadnictwa kultury pomorskiej (wczesna epoka żelaza)
- kościół pw. NP Marii i Św. Wojciecha oraz osadnictwo miejskie z XVI/XVII-XIX w.

Ratownicze, przedinwestycyjne badania wykopaliskowe oraz nadzory archeologiczne, przeprowadzone przez mgr. Andrzeja Kosiorka. Finansowane przez Rektora Zakonu o.o. pijarów. Łącznie przebadano powierzchnię około 50 m².

Prace wykopaliskowe objęły teren na wschód od nawy i na południe od prezbiterium kościoła. Nadzory archeologiczne prowadzone były podczas prac ziemnych na południowym odcinku działki (od alei Sienkiewicza). W żadnym z wykopów nie natrafiono na ślady zabudowy. Natomiast zlokalizowano pozostałości rumoszu ceglano- i dół na wapno. Najciekawszym odkryciem były fragmenty bruku kamiennego, występującego w dwóch warstwach. Młodszy, datowany monetą — tzw. bora-tynką Jana Kazimierza z 1663 r., stanowił zapewne utwardzaną nawierzchnię kościelnego podwórka. Bruk starszy, datowany ceramiką na 1 połowę XVII w., trzeba wiązać z nieistniejącymi kamienicami z XVI/XVII w. Podobnie należałoby datować dół wapienny. Wykop przy prezbiterium odsłonił ceglano- stopę fundamentową kościoła, którego budowę rozpoczęto w latach 1680-1683. Materiał ruchomy w postaci ceramiki datowany jest na schyłek XVI-początek XX w. W wykopach budowlanych przy alei Sienkiewicza oprócz ceramiki z XIX-XX w. znaleziono fragment popielnicy kultury pomorskiej z okresu lateńskiego.

Materiały przechowywane są w Muzeum w Łowiczu, dokumentacja w archiwum oo. pijarów (kopia w PSOZ w Skierniewicach).

MIRONICE st. 9, gm. Kłodawa, woj. gorzowskie, AZP 44-11/108

- osada nowożytna

Badania wykopaliskowe na trasie budowy gazociągu Gorzów Wlkp. – Sulisław, przeprowadzone